

แผนการจัดการศัตรูมังคุด

แผนการจัดการโรคมังคุด

โรค/อาการ	ระยะการพัฒนาของมังคุด			
	แตกใบ	ออกดอก	ผลอ่อน	ผลแก่
โรคใบจุด/แผลแตกยางไหล/ ผลเน่า	✓		✓	
โรคผลเน่าแอนแทรคโนส			✓	✓
โรคผลเน่าหลังเก็บเกี่ยว		✓	✓	✓
อาการเนื้อแก้วและยางไหล		✓		✓
อาการยางตกในผล				✓

หมายเหตุ

- โรคใบจุด/แผลแตกยางไหล/ผลเน่า ระบาดมากในฤดูฝน ถ้าพบโรคใบจุดที่ใบมากและช่วงที่ติดผลมีความชื้นสูงฝนตกชุกโรคจะเข้าทำลายผลมังคุดด้วย
- โรคผลเน่าแอนแทรคโนส ระบาดมากในช่วงฤดูฝนและระยะใกล้เก็บเกี่ยว

- โรคผลเน่าหลังเก็บเกี่ยว อาการเน่าของเนื้อภายในผลจะพบภายหลังการเก็บเกี่ยว ประมาณ 1 - 2 สัปดาห์ส่วนใหญ่พบเกิดกับผลที่มีปัญหาเก็บเกี่ยวไม่ถูกต้องเกิดแผลหรือรอยขีดต่างๆ ซึ่งทำให้เราสามารถเข้าทำลายเนื้อผลภายในได้ง่าย
- อาการเนื้อแก้วและยางไหล ขึ้นอยู่กับปริมาณน้ำฝนที่มากกว่าปกติในช่วงผลมั่งคุดใกล้แก่ การจัดการน้ำที่เหมาะสมจะช่วยให้เกิดอาการเนื้อแก้วน้อยลง หรือการจัดการต้นมังคุดให้ออกดอกเร็วกว่าฤดูกาลเพื่อให้สามารถเก็บเกี่ยวได้ก่อนที่ฝนจะตกชุก
- อาการยางตกในผล ควรระมัดระวังในขั้นตอนการเก็บเกี่ยว

แผนการจัดการแมลงและไรศัตรูมังคุด

ศัตรูพืช	ระยะการพัฒนาของมังคุด			
	แตกใบ	ออกดอก	ผลอ่อน	ผลแก่
เพลี้ยไฟ	✓	✓	✓	
เพลี้ยแป้ง			✓	✓
หนอนซอนใบ	✓			
หนอนกินใบอ่อน	✓			
ไรขาวพริก			✓	

หมายเหตุ

- เพลี้ยไฟ ควรพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชเมื่อตรวจพบเพลี้ยไฟเฉลี่ยเกิน 1 ตัวต่อยอด
- เพลี้ยแป้ง ควรมีการสำรวจตั้งแต่มังคุดเริ่มติดผล เมื่อพบเพลี้ยแป้งระบาดมากกว่าร้อยละ 10 ของผลสำรวจ พ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช
- หนอนซอนใบ เมื่อพบใบอ่อนถูกทำลายมากกว่าร้อยละ 30 และไม่พบแตนเบียนให้พ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช
- หนอนกินใบอ่อน เมื่อพบใบอ่อนถูกทำลายเกินร้อยละ 20 ให้พ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช
- ไรขาวพริก พ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและพ่นซ้ำหากพบการระบาดอีก สามารถใช้ควบคุมไรขาวพริกได้ดี

แผนการจัดการวัชพืชในแปลงปลูกมังคุด

แบ่งเป็น 3 ระยะเวลา

1. **แปลงปลูกใหม่** ก่อนปลูกไถพลิกหน้าดินปรับพื้นที่ กำจัดวัชพืชในพื้นที่ออกให้หมด แล้วจึงกำหนดหลุมปลูก ขุดหลุมกว้าง ตากดิน เก็บชิ้นส่วนวัชพืช เช่น หัว เหง้า ไทลของวัชพืช และตอไม้ยืนต้นออกให้หมด หลังปลูกคลุมโคนต้นมังคุดด้วยฟางข้าว หรือเศษใบไม้แห้ง ซึ่งจะช่วยป้องกันการงอกของเมล็ดวัชพืช และรักษาความชื้นให้ต้นมังคุด

2. **ระยะที่ต้นมังคุดยังเล็กอยู่ ช่วง 4 - 5 ปีแรก** เนื่องจากต้นมังคุดโตช้า และระยะปลูกห่างทำให้มีพื้นที่ว่างมาก วัชพืชจึงเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วแข่งขันกับต้นมังคุด จึงควรปลูกพืชแซมเพื่อลดพื้นที่ว่าง ใช้วัสดุคลุมดิน เช่น ฟางข้าว ใบหญ้าคา หญ้าแฝก แกลบ เศษซากวัชพืช หรือปลูกพืชคลุมดิน เป็นต้น ซึ่งจะช่วยปกคลุมวัชพืช และป้องกันการชะล้างหน้าดิน พืชคลุมดินที่นิยมปลูกเป็นพืชตระกูลถั่ว ได้แก่ ถั่วพราง ถั่วขอ ถั่วชิรูเลียม ซึ่งต้องมีการดูแลไม่ให้ต้นถั่วเหล่านี้ขึ้นพันต้นมังคุด และต้องมีการกำจัดวัชพืชช่วยต้นมังคุดด้วย โดยใช้แรงงานตัดหรือถาก หรือใช้เครื่องตัดหญ้า ระหว่างแถว ระหว่างต้นมังคุดแล้วทิ้งให้เศษซากวัชพืชที่ตัดออกคลุมดินเป็นปุ๋ยพืชสด โดยเน้นกำจัดวัชพืชก่อนออกดอก หากจำเป็นและขาดแคลนแรงงาน จึงจะใช้สารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืช กำจัดวัชพืชหลังเก็บเกี่ยว ขณะพ่นควรมีแดดจัดลมสงบ ระวังละอองสารปลิวไปสัมผัสใบและต้นมังคุด โดยมีแผนการจัดการวัชพืช ดังนี้

- 1) เมื่อยังเป็นต้นอ่อน ใช้แรงงานถอนหรือพรุนต้นๆ หรือดายออกให้รากขาดจากดิน
- 2) ถ้าวัชพืชต้นโตตัดต้นวัชพืชให้สั้นด้วยเครื่องตัดหญ้า ปีละ 2 - 3 ครั้ง ควรตัดก่อนวัชพืชออกดอก
- 3) เมื่อยังเป็นต้นอ่อน ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืช เช่น พาราควอต 27.6% เอสแอล อัตรา 75 - 110 มิลลิลิตร ผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นคลุมต้นวัชพืชให้ทั่วในพื้นที่ $\frac{1}{4}$ ไร่ หลังวัชพืชงอก เมื่อวัชพืชกำลังเจริญเติบโต และมีใบมาก ความสูงไม่เกิน 30 เซนติเมตร
- 4) ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืช เช่น ไกลโฟเสต 48% เอสแอล กลูโฟซิเนต - แอมโมเนียม 15% เอสแอล หรือพาราควอต 27.6% เอสแอล อัตรา 150 - 200, 200 หรือ 150 มิลลิลิตร ตามลำดับ ผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นคลุมต้นวัชพืชให้ทั่วในพื้นที่ $\frac{1}{4}$ ไร่ เมื่อวัชพืชกำลังเจริญเติบโต และมีใบมาก ความสูงไม่เกิน 30 เซนติเมตร

3. ระยะที่ต้นมังคุดมีทรงพุ่มแผ่กว้างแล้ว ปัญหาวัชพืชจะลดน้อยลง เพราะทรงพุ่มของต้นมังคุดทึบ แสงแดดส่องถึงพื้นดินน้อย ทำให้วัชพืชไม่สามารถขึ้นภายใต้ทรงพุ่มได้ หรือขึ้นได้น้อย สำหรับวัชพืชที่เหลืออยู่ในรัศมีทรงพุ่มมังคุด ใช้วิธีการตัดหรือถาก 1 - 2 ครั้ง ช่วยลดปัญหาวัชพืชได้ นอกจากนี้ การคลุมโคนต้นด้วยเศษซากวัชพืช หรือแกลบ หรือฟางข้าวช่วยลดปัญหาวัชพืชได้ ต้นวัชพืชที่งอกขึ้นมาก็กำจัดออกได้ง่าย กว่าวัชพืชที่งอกจากดินที่ไม่มีวัสดุปกคลุม